

www.utenas.lt

UTENATIS
VISKAS JŪSŲ NAMAMS

STATYBINĖS IR APDAILOS MEDŽIAGOS,
 ELEKTROS PREKĖS, SANTECHNIKA
 ĮRANKIAI, ŪKINĖS PREKĖS, INDAI,
 SODO IR DARŽO INVENTORIUS
 BALDAI, BUITINĖ TECHNIKA,
 GARSO IR VAIZDO APARATŪRA

malonumas pirkti pigiau!

Metalo g. 5, Utena
 Tel. (8-389) 6 90 02

UTENIS

LAIKRAŠTIS UTENOS REGIONUI IR UTENAI

2012 m. rugpjūčio 8 d., trečiadienis Nr. 63 (3450) Pardavimo kaina 1,25 Lt ISSN 1392-396X

UAB SAURESTA
 montuoja
 KAMINŲ DUKLUS IR
 PRISTATOMUS
 KAMINUS

iš nerūdijančio
 plieno.

Garantuojame kokybę.

www.kaminupasaulis.lt
 8-687-92170

Mūsų kultūros paveldas **Archeologai**

spėja: pirmoji Tauragnų bažnyčia galėjo būti prie Taurapilio?

Tauragno pakrantės Taurapilio piliakalnio papėdėje vasarišką idiliją šiuokart sutrikdė ne vasarotojai, o archeologai: nuo liepos paskutinės dienos čia vyksta archeologinė ekspedicija, truksianti beveik mėnesį. Jai vadovauja archeologas dr. Gintautas Zabiela. Archeologai kasinėja Taurapilio rytinės pusės prieigas dviejose vietose - šalia buvusio pilies apsauginio griovio ir toliau į rytus už kokių pusantro šimto metrų: mokslininkai spėja, kad aplink pilį buvo išsidėsčiusi gyvenvietė, o toliau tęsėsi dar vienas apsauginis griovys ir pylimas, juosę pilį ir gyvenvietę plačiu lanku iki pat ežero. Daug pastarųjų amžių čia buvo dirbama žemė.

Taurapilio papėdėje įsikūrė archeologų ekspedicijos stovykla.

Kartu su vokiečiais

Ekspedicijoje dalyvauja mokslininkai archeologai ir archeologijos studentai iš Klaipėdos, Vilniaus bei Vo-

kietijos Getingeno universitetų. Klaipėdos universitetas bendradarbiauja su kitų šalių mokslo įstaigomis, treči metai tokie ryšiai sieja ir su

minėtuoju Vokietijos universitetu. Šie kasinėjimai Taurapilyje surengti Getingeno romanų-germanų komisijos

(Nukelta į 2 psl.)

Archeologai spėja: pirmoji Tauragnų bažnyčia galėjo būti prie Taurapilio?

(Atkelta iš 1 psl.)

iniciatyva: jos atstovai buvo prieš porą metų čia atvykę ir nusprendė organizuoti šią ekspediciją. Kaip sakė vienas iš grupės narių – Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto mokslinis darbuotojas Romas Jarockis, istorikams, archeologams Tauragnų, Taurapilio vardai gerai žinomi ir labai

kiek laiko, išvažiuoja, juos pakeičia kiti draugai. Būsimiesiems istorijos specialistams ši vieta gana intriguojanti: Daumantas iš Vilniaus universiteto ir klaipėdiškė studentė Vita išsakė vienodą nuomonę apie šią ekspediciją: Taurapilio pilkapytas yra tyrinėtas; o gyvenvietė palei piliakalnį visai netirta, todėl tikimasi, kad kasinėjimas bus vaisingas.

tiksliai parodo, kur būta pastatų, židinių, kasimų ar kitokių grunto anomalijų. Archeologinis kasinėjimas patikrina tai, ką rodė magnetometriniai tyrimai, ir teikia duomenų, leidžiančių nustatyti, kaip gyventa žmonių.

Archeologo manymu, čia galbūt prireiks kastis iki kokio metro gylio. Ko tikisi, ką svajoja rasti? „Tokių radinių, ko dar niekas neturi... –

tuoti – šukės, papuošalai, „importas“ iš kitų kraštų. Tyrinėjant netoli nuo piliakalnio esantį Taurapilio pilkapytą buvo rasta vertingų radinių, Taurapilio vardą padariusių garsiu tarp archeologų. Vyro, manoma – kuniškaiščio, prabangus kapas, Romo Jarockio apibūdinimu, rodo Taurapilį esant tolimiausiu tašku į rytus, kur randami tokie radiniai – iš VI-VII amžiaus po Kristaus, po Romos imperijos žlugimo, iš vadinamojo didžiojo tautų kraustymosi laikotarpio. O piliakalnio prieigos lig šiol netyrinėtos, nėra ži-

Ekspedicijoje darbuojasi ir archeologijos studentai iš Vilniaus bei Klaipėdos universitetų, ir iš Vokietijos, Getingeno.

reikšmingi, nes Lietuvos valstybės kūrimosi išvakarėse tai buvo žymi vieta. Pasak mokslininko, vokiečių pagalba labai vertinga, ypač tyrinėjimo įranga, nes mūsų archeologai tokios neturi. Per trejetą metų, kuomet bendradarbiaujama su getingeniečiais, surengti archeologiniai kasinėjimai bene dešimtyje Lietuvos vietovių. Ir dabar archeologai dirba dar ir Pagėgių savivaldybės teritorijoje, prie Rambyno piliakalnio. Apie darbus prie Taurapilio papasakojęs Romas Jarockis, kai Gintautas Zabiela buvo išvykęs, pasisakė ir pats netrukus išvažiuosias dirbti su pagėgiške grupe.

Kasinėti prie Taurapilio atvažiavo Romanų-germanų komisijos narys mokslų daktaras Sebastijanas su Getingeno universiteto archeologijos studentėmis Luiza ir Frankey. Merginos sakė susigundžiusios šia ekspedicija Lietuvoje, nes joms labai įdomu ankstyvieji istoriniai laikai, geležies amžius, bei pagoniška Lietuva. Rūpėję pamatyti ir mūsų šalį, apie kurią ligi tol nieko nežinojusios, o atvykus labai patikęs kraštovaizdis, gamta ir žmonės – atviri, šilti, linkę bendrauti. Vokiečiai dirbs visą ekspedicijos laiką. O jaunieji archeologai iš Vilniaus ir Klaipėdos universitetų keičiasi – vieni, padirbėję

Pasak archeologo Romo Jarockio, kiekvienam mėstančiam žmogui įdomi jo praeitis.

Dar netyrinėta vietovė

Lankantis archeologų stovykloje antrą jų darbo dieną pasimatė du tiksliai pažymėti pievos ploteliai su kruopščiai, lygiai nuimta velėna, atvėrusia kultūrinį sluoksnį, liudijantį, kad čia gyventa žmonių. Kastuvai padėti į šalį - ateina eilė delikatesniems darbo įrankiams. „Velėna nuimta – pasakui bus darbas su mentelėmis“, - aiškino Romas Jarockis. Apskritai, pasak mokslininko, šiuolaikinė archeologija daugiau naudoja vadinamąsias neardančias technologijas – tai ne tik kasinėjimai, bet ir moderni technika. Magnetometriniai tyrimai (štai čia ir atėjo į pagalbą vokiečių įranga) labai

nių apie čia buvusią gyvenvietę.

Taurapilis - viena iš pirmųjų parapijų

Taurapilis istorikams, archeologams ypač įdomus ir tuo, kad tuoj po Lietuvos krikšto čia buvo įsteigta viena iš pirmųjų bažnyčių ir parapijų – spėjama, kad jau 1386-1387 m. čia pastatyta bažnyčia. Anot istoriko, šiuo požiūriu Taurapilis lygiavertis jei ne Vilniui ar Trakams, tai bent Kernavei, Deltuvai. Ekspedicijos dalyviai netgi spėja, kad netoli kasinėjimo

Velėna nuimta, netrukus reikės darbuotis „švelnesniais“ įrankiais.

šypsosi archeologas. – Kas suteiktų daugiau aiškumo apie žmonių gyvenimą, koks tai laikotarpis“. Pasak mokslininko, tai galėtų būti tokie radiniai, kuriuos galima da-

vietų Tauragno pakrantėje dunksantis kalnelis, apaugęs medžiais, galėjo būti pirmosios Tauragnų bažnyčios vieta. Archeologai prašysią juos
(Nukelta į 5 psl.)